

TAKING
COOPERATION
FORWARD

 TRAINING aktivita pre stakeholderov | 10 November 2021

 WPT3 - CEST

 Centralparks | Ján Černecký | ŠOP SR

**KARPATSKÝ NÁSTROJ
PRE HODNOTENIE
EKOSYSTÉMOVÝCH
SLUŽIEB**

KARPATSKÝ NÁSTROJ PRE HODNOTENIE EKOSYSTÉMOVÝCH SLUŽIEB (CEST)

Editori:

- Radoslav Považan & Ján Kadlečík

Autori:

- Andrzej Affek (Ústav geografie a priestorovej organizácie, Poľská akadémia vied)
- Ildikó Arany (Maďarská akadémia vied, Centrum ekologického výskumu)
- Ján Černecký (Ústav krajinnej ekológie SAV, Nitra; Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky)
- Viktória Ďuricová (Fakulta prírodných vied, Univerzita Mateja Bela; Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky)
- Filippo Favilli (Eurac Research, Taliansko)
- Ján Kadlečík (Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky)
- Jiří Lehejček (Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Česká republika)
- Peter Mederly (Fakulta prírodných vied, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Slovensko)
- Radoslav Považan (OZ PRONATUR; Slovenská agentúra životného prostredia)
- Juraj Švajda (Fakulta prírodných vied, Univerzita Mateja Bela; OZ PRONATUR, Slovensko)

Prispievatelia:

- Silvia Bisconti, Isidoro De Bortoli, Barbora Duží, Borbála Major, Zbigniew Niewiadomski, Zuzana Okániková, Hanna Öllös, Marie Petrů, Lukas Weyh

Recenzenti:

- RNDr. Róbert Kanka, PhD & Ing. Jana Špulerová, PhD.

KARPATSKÝ NÁSTROJ PRE HODNOTENIE EKOSYSTÉMOVÝCH SLUŽIEB (CEST)

KAPITOLA 1: ZÁKLADNÉ ÚDAJE

- 1.1 Základné údaje o ekosystémových službách
- 1.2 Klasifikácia ekosystémových služieb
- 1.3 Prístupy k hodnoteniu ekosystémových služieb
- 1.4 Vývoj hodnotenia ekosystémových služieb v Európskej únii
- 1.5 Hodnotenie ekosystémových služieb vo (vybraných) karpatských krajinách (CZ, HU, PL, RO, SK)

KAPITOLA 2: POSTUP HODNOTENIA EKOSYSTÉMOVÝCH SLUŽIEB

- 2.1 Základný rámec hodnotenia ES (D-P-S-I-R)
- 2.2 Fázy a kroky hodnotenia ekosystémových služieb
- 2.3 Ďalšia literatúra - zdroje pre proces posudzovania ES, metódy a nástroje
- 2.4 Príklady hodnotenia ES - krok po kroku pre politiky a rozhodovanie

KAPITOLA 3: RIEŠENIE EKOSYSTÉMOVÝCH SLUŽIEB V RÔZNYCH KONTEXTOCH POLITÍK A ROZHODOVANIA

- 3.1 Úvod
- 3.2 Ochrana prírody a krajiny
- 3.3 Priestorové plánovanie a posudzovanie vplyvov na životné prostredie
- 3.4 Zapojenie zainteresovaných strán (podľa stupňa využívania ES, rôzna úroveň zapojenia)
- 3.5 „Mainstreaming“ ES (zelená infraštruktúra, poľnohospodárstvo a LH)

KAPITOLA 4: ODPORÚČANIA A VÝZVY V HODNOTENÍ ES (súčasná skúsenosti s aplikáciou mapovania a hodnotenia ES)

KAPITOLA 5: PRÍKLADY OSVEDČENÝCH POSTUPOV (veda, politika, prax; verejný, súkromný a dobrovoľný sektor; organizácie a jednotlivci)

- 5.1 Prípadové štúdie zo sveta (Argentína, Anglicko, Severné Írsko, Švajčiarsko, Švédsko, Rusko...)
- 5.2 Prípadové štúdie z 5 karpatských krajín
- Príloha 1 Národné hodnotenia ES v karpatských krajinách (súčasný stav, metodika a výsledky, plány do budúcnosti)
- Príloha 2 Príklady mainstreamingu ES v karpatských krajinách (začlenenie do národných politík, stratégií a legislatívy)

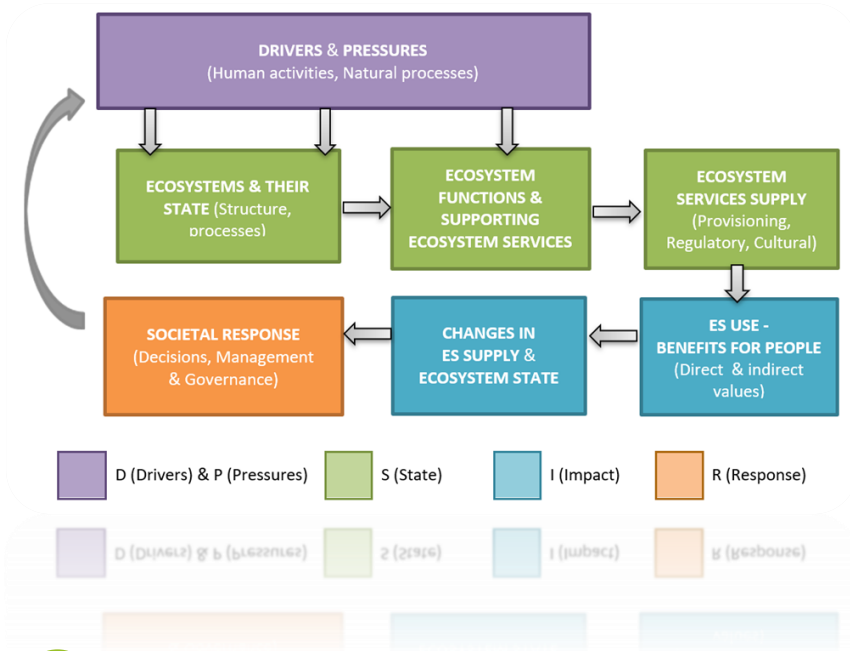
KARPATSKÝ NÁSTROJ PRE HODNOTENIE EKOSYSTÉMOVÝCH SLUŽIEB (CEST)

- Určený na podporu vládnych inštitúcií a ďalších zainteresovaných strán pri využívaní konceptu ES, pri rozhodovaní založenom na odborných podkladoch, pri tvorbe politík a manažmentových postupoch.
- Poskytuje praktický súbor postupov na pochopenie toho, čo by sa dalo získať alebo stratiť pri danej voľbe manažmentu.
- Môže pomôcť manažérom lepšie porozumieť a riešiť potenciálne problémy a obmedziť konflikty.

KARPATSKÝ NÁSTROJ PRE HODNOTENIE EKOSYSTÉMOVÝCH SLUŽIEB (CEST)

Základný rámec hodnotenia ES

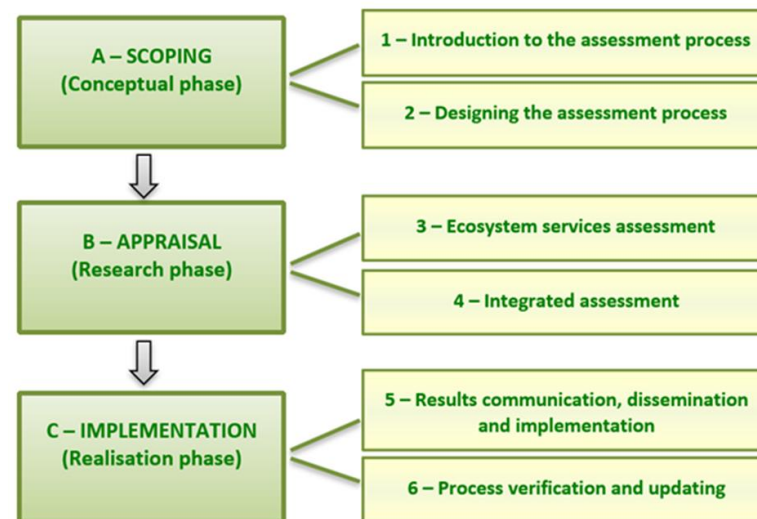

Postupy hodnotenia ES

KARPATSKÝ NÁSTROJ PRE HODNOTENIE EKOSYSTÉMOVÝCH SLUŽIEB (CEST)

- Pokyny (krok po kroku) na spracovanie komplexného hodnotenia ES.
- Usmernenia k potrebným informáciám, analýze a postupom s využitím skúseností z podobných hodnotení ES.
- Slovník súvisiacich pojmov a množstvo zdrojov na ďalšie porozumenie a budovanie kapacít na používanie hodnotenia ES a na pomoc pri zohľadňovaní ES v rámci environmentálneho riadenia a rozhodovania.

KARPATSKÝ NÁSTROJ PRE HODNOTENIE EKOSYSTÉMOVÝCH SLUŽIEB (CEST)

Hodnotenie ES:

- Odborná a interdisciplinárna činnosť.
- Poskytuje praktický súbor postupov na pochopenie toho, čo by sa dalo získať alebo stratiť pri danej voľbe riadenia a aké sú účinky na ľudskú spoločnosť.
- Môže pomôcť manažérom lepšie porozumieť potenciálnym problémom, riešiť ich a obmedziť konflikty.

KARPATSKÝ NÁSTROJ PRE HODNOTENIE EKOSYSTÉMOVÝCH SLUŽIEB (CEST)

Hodnotenie ES poskytuje informácie pre analýzy a podporuje rozhodnutia súvisiace s rôznymi politickými oblasťami: ochrana prírody, klíma, voda a energia, morská a námorná politika, prírodné riziká, urbánne a priestorové plánovanie, zelená infraštruktúra, poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo, obchod, priemysel a cestovný ruch, zdravie.

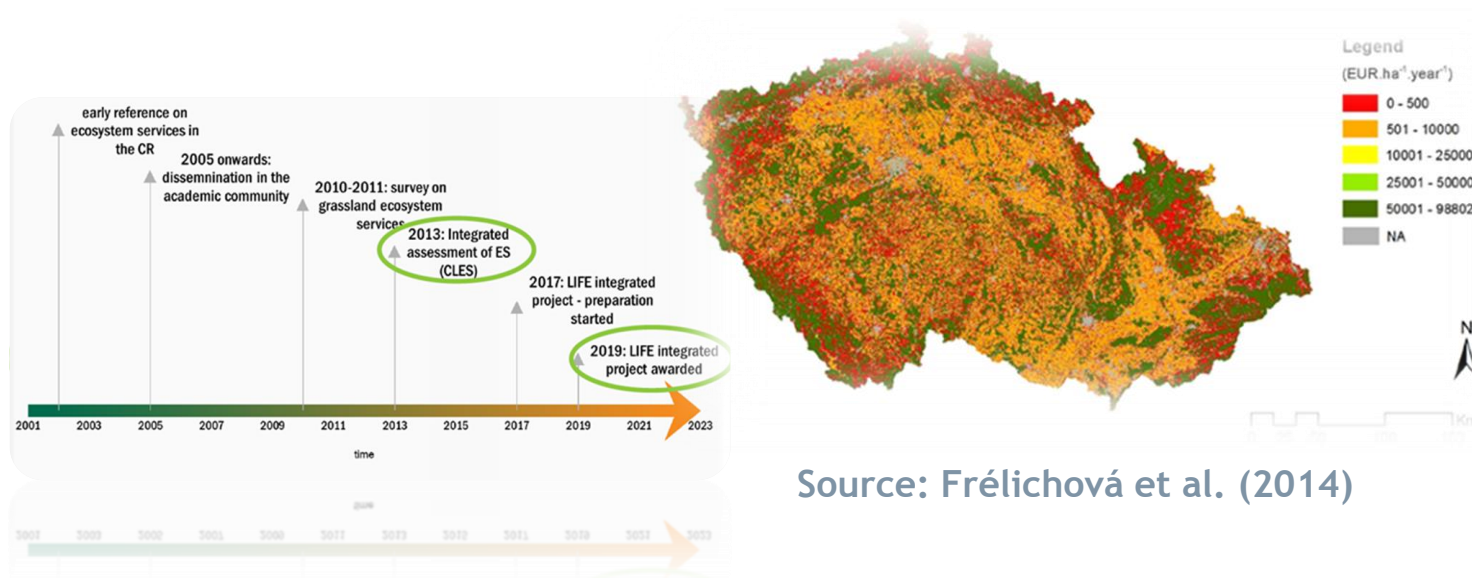
CEST:

- ochrana prírody (kapitola 3.2);
- územné a priestorové plánovanie (kapitola 3.3);
- zelená infraštruktúra, poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo (kapitola 3.5);
- zapojenie zainteresovaných strán do tohto procesu (kapitola 3.4);
- začleňovanie konceptu ES („mainstreaming“) do environmentálnych politík a rozhodovania (kapitola 3.5).

KARPATSKÝ NÁSTROJ PRE HODNOTENIE EKOSYSTÉMOVÝCH SLUŽIEB (CEST)

Národné hodnotenia ES v karpatských krajinách (súčasný stav, metodika a výsledky, plány do budúcnosti) - proces a výsledky hodnotenia ES v Česku

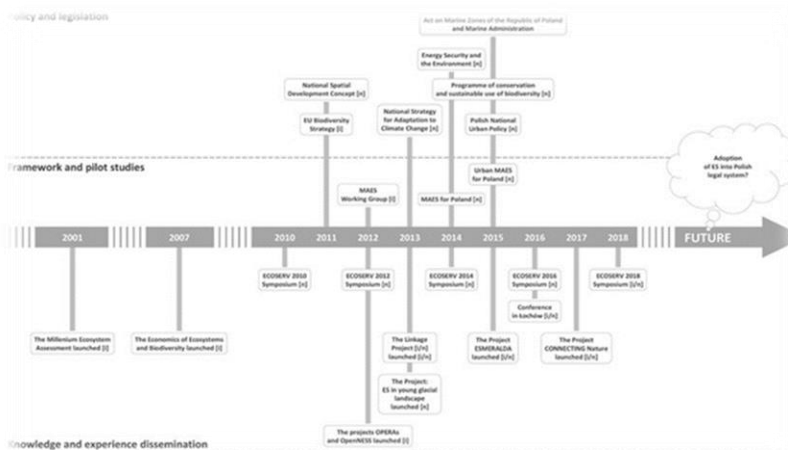

Source: Frélichová et al. (2014)

KARPATSKÝ NÁSTROJ PRE HODNOTENIE EKOSYSTÉMOVÝCH SLUŽIEB (CEST)

Národné hodnotenia ES v karpatských krajinách (súčasný stav, metodika a výsledky, plány do budúcnosti) - míľniky pre rozvoj prístupu k ekosystémovým službám v Poľsku a MAES proces v Maďarsku

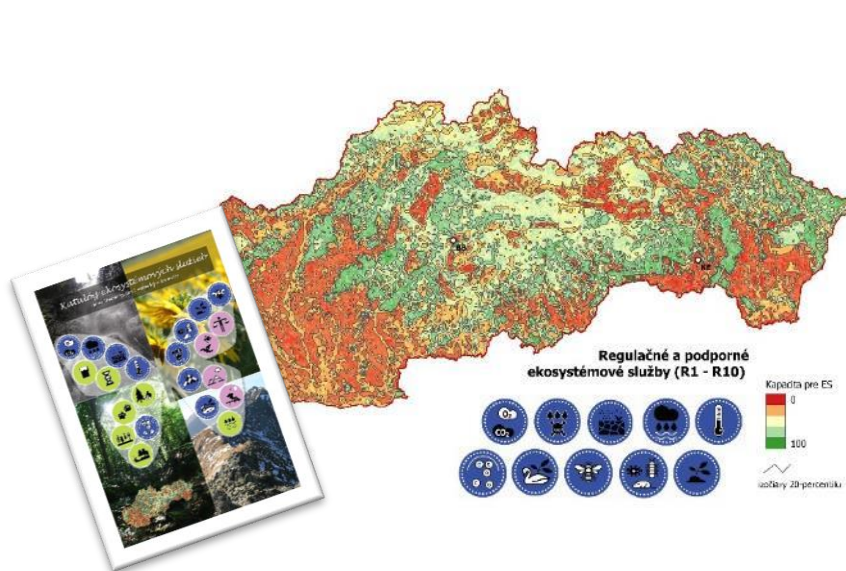

Source: Stepniowska et al. (2018)

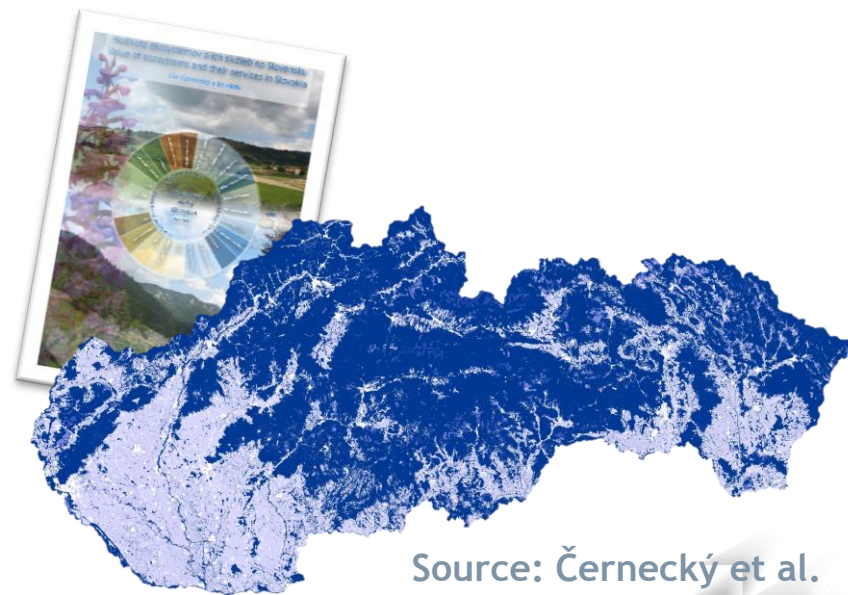

KARPATSKÝ NÁSTROJ PRE HODNOTENIE EKOSYSTÉMOVÝCH SLUŽIEB (CEST)

Národné hodnotenia ES v karpatských krajinách (súčasný stav, metodika a výsledky, plány do budúcnosti) - výsledky hodnotenia ES na Slovensku

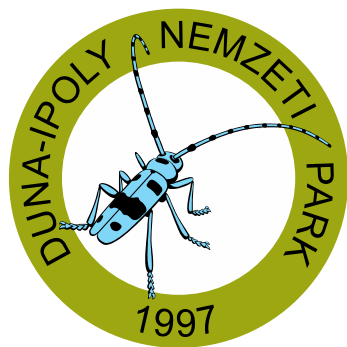

Source: Mederly et al. (2020)

ĎAKUJEM ZA POZORNOST'

eurac
research

Let's
get
Wild!

